

Hogy született meg Birinyi Lajos könyve?

A magyar revízió nagy harcosának alábbi levele lelketrázóan mondja el a "Why the Treaty of Trianon is void?" megjelenésének rendkívüli kedveseményeit.

(Dr. Birinyi K. Lajos clevelandi ügyvéd, a magyar revíziónak Amerikában legnagyobb harcosa, arra a kérdésre, hogy új könyve milyen körülmények között jelenhetett meg, az itt közölt levelet küldte Vasváry Ödön ref. lelkésznek, a Református Egyesület számvéjőjének Washingtonba, természetesen nem is gondolván arra, hogy a levél valamikor nyilvánosságra kerülhet. A levél azonban annyira megkapó s olyan élesen világít bele írójának lelkivilágába, hogy azt, csakis a könyv nagyobb elterjedése érdekében, nemcsak érdemes, de szükséges is nyilvánosságra hozni. Mivel dr. Birinyi hozzájárult levele nyilvánosságra hozatalához, azt itt közöljük szöszerint, abban a reményben, hogy igen sok magyar szívet fog megmozdítani, hogy az értékes könyvet megvásárolja s azzal is segítse a már utban levő teljes magyar revízió ügyét.)

A magyar feltámadás hajnalán, 1938. december 6. 3:30 P. M.

Nt. Vasváry Ödön,
ev. ref. lelkész urnak,
1726 Pennsylvania Ave., N. W.,
Washington, D. C.

Kedves Nagytiszteletű Uram!

Hálás köszönettel vettem folyó hó 5-én kelt levelét. Hogy az este postást elérjem, rátérek n. b. levelének a tárgyára. Talán jobb lesz, ha megírom röviden a "Why the Treaty of Trianon is Void" igazán érdekes történetét. Tudom, Ön nem fog engem azzal megvádolni, hogy hipokrita vagyok, ha azt mondom: magának a jó Istennek van a keze benne ebben a dologban. Másként nem vagyok képes megmagyarázni azt, ami történt.

Már régen készülődtem arra, hogy a nemzetközi jog szempontjából világosságot vetek a trianoni békeszerződésre és bebizonyítom, hogy nincs annak semmi nemzetközi jogi alapja. A múlt télen megkérdeztem Csongrádi Kornélt, a "Bridgeport" szerkesztőjét, hogy leközné-e egy angol szövegű cikksorozatot, melyben a trianoni békeszerződést nemzetközi jogi szempontból tárgyalnám? A válasz az volt, hogy igen. Sőt messzebb ment Csongrádi bajtársam és megígérte, hogy a szedést megtartja és majd ha befejezte a cikksorozat leközlését, akkor ki is nyomja az egészet egy pamphletta formájában.

Megírtam egy cikksorozatot, de azt találtam, hogy az átlagos amerikai olvasó nem értené meg, hogy mit povedálok, ha egy-egy cikk keretében írom meg a főbb nemzetközi mozzanatokot, melyeket tanuként sorakoztattam fel cikkemben. Átírtam hát a cikksorozatot s azt találtam, hogy ugy sem volt világos. Ujra átírtam, akkor meg azt találtam, hogy a beosztások nem nem feleltek meg cikksorozatnak. Ujra átírtam hát a kéziratot, mely már sehogysem vált be egy olyan cikksorozatnak, melyet a "Bridgeport" részére szántam. Lassan elérkezett a nyár és én szépen félretettem a kéziratomat. Valahogyan az volt az érzé-

BIRINYI

sem, hogy jó Iesz azzal várni egy kicsit.

Körülbelül július 10-ike táján egy amerikai összekötötésemtől kaptam egy ollózmányt, melyet egy michigani folyóiratból vágott ki. A cikkben Woodrow Wilsonról volt szó, amely felkeltette az érdeklődésemet. Irtam a cikk írójának és kértem bővebb adatokat. Rövid válasz jött, de az adatok kimaradtak. Ujra irtam és sürgettem, hogy írja meg az adatokat. Levelemben rátertem a kéziratomra s jeleztem, hogy olyan tárgyat tárgyaltam kéziratomban, amelyben Wilsonról is szó volt. Egyben kértem a cikk íróját, hogy olvassa el a kéziratomat.

Az első leveletem 1938. július 11-én irtam. A cikkirő, tehát címzett: Mr. V. L. R. Simmons volt.

Válaszában megírta, hogy ő nem nagyon érdeklődik olyan idegen diktátorok iránt, akik a keresztényeket is üldözik és hogy ő semmiesetre sem látná jónak, hogy ide holmi idegen diktátort hozzunk be. A kéziratomat hajlandó elolvasni, de legyen nyugodt, hogy alaposan meg is fogja kritizálni. Ide ugyan nem fog hozni senkisémet idegen diktátorokat! De nem ám!

Július 19-én már ment a Mr. Simmons címére a kézirat. Július 23-iki kelettel a következő levelezőlap üzenetet kaptam tőle:

"Dear Mr. Birinyi: I am reading your "The treaty of Trianon is Void". Have finished about half of it so far. I expect to have it completed August 1st. It is very commendable. Will write fully later. Simmons".

Jött a levél július 31-i kelettel. Elolvasta a kéziratot. Ki kell adni könyvformában. Szívesen közreműködne a könyv kiadásában. Igen ám, de pénz kell a könyvkiadáshoz. Mr. Simmons körülbelül úgy áll pénz dolgából, mint én. De érdemes beszélni a dologról. Megkérdeztem, hogyan látja ő lehetnek a könyv kiadását? A válasz az volt, hogy ha megtudnák szeretni \$1000-t, azzal meglehetne kezdeni. A megírt anyag jó s a könyvnek kellene lenni. Nekem nem volt 1000 dollárom. Hát hol vegyek én 1000 dollárt? Augusztus 15-én Mr. Simmons azt írta, hogy ő "trusting in the Almighty", hogy megjön a pénz. Azután közösen elhatározzuk, hogy imádkozunk az "Almighty"-nak.

Irtam egy amerikai barátomnak a dologról és kértem őt is, hogy imádkozzon az "Almighty"-hoz. Ez a barátom meg azt írta nekem, hogy soh'se imádkozzunk tovább, mert az "Almighty" meghallgatta az imádságunkat és imáol a check! Augusztus 24-én már a következő bevezetéssel kezdtem meg Mr. Simonhoz a leveletem:

"Dear Mr. Simon: It appears that the good Lord is with us and that One Thousand Dollars (\$1000.00) is forthcoming for the publication of the book."

Augusztus 26-i kelettel így írt Mr. Simmons: "Yours of the 24th at hand again we see the answer to fervent prayer. Now let us pray as fervently for the succesful selling of the books that they may go into a sufficient quantity that the world may better know the facts that you have so well portrayed concerning the Hungarian peoples and their allied cause in the world war."

A következő az volt, hogy "proof"-ot kellett olvasni, korrigálni és megkezdeni a sajtó kampányt öt amerikai magyar lapban a könyvet illetőleg. November 3-án már nálam volt az első "shipment" és ma már legalább is egy-egy nyilvános könyvtárban ott van a könyv minden államban. Mussolini, Hitler és Chamberlain is kaptak egy-egy példányt. Key helyekre példányok lettek küldve Amerikában.

A Mr. Simonhoz beküldött cut-okon kívül, küldtem neki

jó néhány fényképet és megkérdeztem, hogy helyesnek látna-e néhányat belőlök közölni. A fényképek között volt egy, melyet a Budapesten kiadott "Justice for Hungary"-ból fényképeztünk le. Ez volt a trianoni gyászkereszt. Ez megragadta a Mr. Simmons érdeklődését. Az ártásták, akikkel tárgyalt a könyvön használandó "jacket"-re tervezett rajzról, úgy állapodtak meg, hogy a trianoni gyászkereszt lesz a legjobb. Megrajzolták a keresztet és megvan.

A könyvet a "The Deane-Hicks Company" könyvnyomdája szedte, nyomta és kötötte be. Mr. Simmons azt írta nekem, hogy olyan érdeklődés volt a kéziratom után, hogy még a szedők is élvezettel beszéltek róla. Utólag megtudtam magától a company elnökétől, hogy ő is érdeklődéssel olvasta a proof-ot. Ugy voltam értesítve, hogy kb. ötven elvásták, — amerikaiak, — a proof-ot és dolgozták azon, hogy a könyv külső megjelenése méltó legyen a szent célhoz, melyet a könyv szolgálni hivatva van. Tudtommal nincs egyetlen egy magyar, avagy magyar származású sem azok között, akik a könyv technikai sikerén dolgoztak. Mr. Simmons jelenti, hogy a könyvnyomdában azt állítják, hogy ilyen sikeres technikai megjelenéssel egyetlen egy könyvet sem adtak ki abból a nyomdából, pedig az már egy régebbi könyvnyomda.

Én magam is csodálkozom azon a szent ihlettel átáztatott ielkesedésen, mellyel amerikai barátaink dolgoztak a könyv sikeres megjelenésén.

Ha ebben nem volt benne a jószágos Gondviselésnek a keze, akkor nem tudom, mikor hajolt le a jószágos Uristen egy szerencsétlen, nyomorult magyarhoz és mankót tett a hóna alá. Az Ur gondot viselt!

Igen, de talán szép anyagi eredménynek a reményében dolgozott a mi kedves Simmons barátunk, merthát elvégre a Krisztus komorsóját sem őrizték ingyen! Hát hogyan lehetne elvárni egy amerikaiától, akiben egy csöppentésnyi magyar vér nincs, aki csak hallomásból és amerikai lapokból ismerte Magyarországot, aki engem soha az első levelem vétele előtt, sem azután nem látott? És ki ez a V. L. R. Simmons? Honnan jött? Ki küldte őt? Kicsoda ihlette meg őt, hogy nekünk, sokat szenvedett magyaroknak a segítségére legyen? Mi ez? Idegen "diktátort" látott, mikor trianoni békeszerződés istentelenségéről irtam neki! És ő lett a mi Pál apostolunk! Miért? Hogyan? Talán sok pénz van a magyar hazafiasságban?

V. L. R. Simmons, az amerikai, a régi őszinte keresztények közé tartozó amerikai, levélben kikötötte a következőt:

1. Nagyobb hatása lesz a könyvnek, ha nem a szerző neve alatt fog megjelenni. Lesz hát ő a kiadó és tartja a hátát majd, mikor jönnek a magyar igazság ellenségei. Ha néhány száz évvel ezelőtt a magyar hadsereg vérezt, hogy megmentsse a keresztény civilizációt a mi számunkra, miért ne állna most V. L. R. Simmons az igazságtalanul koldusbotra juttatott magyar nemzet mellé! Oda állt! Ott van! Tartja a hátát! A nem-magyar, az amerikai V. L. R. Simmons!

2. A könyvnyomdával a saját nevében és felelősségére fog szerződést csinálni. Az ezer dollár nem lesz elég, de a teher a Simmons vállát fogja nyomni. Simmons a kiadó. Simmons viseli a terheket.

3. A beküldött ezer dollárt és a később bejött pénzt Simmons kezeli, mint a "Why the Treaty of Trianon is Void" trustee-ja. Minden héten elszámol a pénzhelyzettel. Mire a könyv megjelent már vagy 400 dollár adóssága volt — Simmonsnak, nem a magyar származású Birinyinek. De ha a magyarok véretek és meghaltak a Jézus Krisztus vallásáért, miért ne áldozna az

44. sz. szedő

amerikai keresztény Simmons? Megvan a könyv és pontum! De aztán a Brother Birinyi fogjon hozzá imádkozni az "Almighty"-hoz, mert ugylátszik neki nexusa van Hozzá!

4. A könyvért bejött pénzből először a nyomdai adósság fizetendő, és természetesen a postakiadások. Ha ezek fedezve lesznek, az első ezer dollár fizetendő annak a barátunknak, aki azt előlegezte. Ha marad pénz, és ha a market megengedi, akkor a második kiadás jön és arra megy a felmaradt pénz. Simmons-nak, a nem-magyar, az ősrégi jó amerikai kereszténynek nem járul, nem jut egyetlenegy rozsdás vas sem! A szerző meg magyar származású! Ha ősapái harcoltak, vérezték, miért ne áldozhatna ő is!

5. Ha az Isten meghallgatta a könyörgésünket és jól megy a második kiadás, abból már meg lesz spórolva a szedés költség és marad haszon is. És, hej és itt jön majd a nem-magyar, az amerikai Simmons, business ember, a kiadó! Majd fog most már ő aratni! Levélben, írásban kikötötte, hogy ha majd lesz profit, ő fog kapni az összes munkájáért és törekvéseért pont 15%-ot! Az ügynök, aki majd a könyvpiacra viszi a könyvet, szintén kap 15%-ot s majd meg látjuk mit fog kérni barátunk, aki ezer dollárt előlegezett! A szerző is majd kap, — azt, ami marad!

6. Nekem személyesen anyagi kiadásom nem volt könyvvel, kivéve a postabélyegeket, mert kinek van kedve vezetni arról, hogy mennyi bélyeget használtam fel a könyvre és mennyit más célra? Ha Mr. Simmons belébukna az üzletbe, akkor erkölcsi és anyagi felelősséget vállalnék az előlegezett egyezer dollárért és a nyomda adósságért, mert azt már nem várhatnám el, hogy amerikai barátaim bukjanak egy olyan törekvésen, melynek célja tulajdonképpen nem a pénzszállítás, hanem inkább az, hogy szolgáljuk a magyar igazság szent ügyét.

Az itten elmondottakért a becsületszavam az ön kezébe teszem le. Majd ha Clevelandban jár, méltóztatásuk felfáradni az irodámba és az erre vonatkozó levelezést rendelkezésére bocsátom. Biztosítom róla, hogy az itt elmondottak igazolva lesznek.

Nincs az itten elmondottakban semmi titok úgy magunk között. Mindent nem találunk ki az ellenségnek és nem akarjuk, hogy az ellenség tudja, mennyire szegények vagyunk, mi amerikai magyarok. Cikkeimből esetleg olvasta, hogy nagy lelkesedéssel írok és magasra emelem az amerikai magyar hazafiaság áldozatkészését. Nem szabad tudni az ellenségnek: eddig —ha csak nagyon nem tévedek — egyetlen egy rendelés nem jött be a könyvre a Református Egyesület fiókjaitól. A legelső jelentkezés a központi iroda volt!

Már 5 óra van. Küldenem kell ezt a levelet az E. 116-ik utca sarkán levő levélszekrénybe, hogy onnan 5:30-kor már kivegyék, nincs időm átolvasni a levelet. Kérem elnézni az íráshibákat.

Hipokrita volnék, ha eltagadnám, hogy a szemeim könnyeznek és már nem látom jól sem a papírt, sem az írógép betűit. Roppant jól esett, hogy Ön érdeklődött. Ugylátszik a jó Isten velünk van. Kevesen vagyunk, de vagyunk. Igazunk evangéliumát hirdetjük. Ha lerongyolódunk, mi a különbség? Legalább meg van bennünk az a tudat, hogy próbáltunk segíteni szerencsétlen fajtánkat és a még mindig a trianoni gyászkeresztben vérző Anyaföldünket!

Hiába, Testvérem, nem vagyok képes többet írni! Én is ember vagyok. Nagyon gyarló agyagból gyurt ember. Van idő, amikor a férfiak is sírnak!

Nem látom a papírt! Isten Vele!

Birinyi K. Lajos.

